

Zeiii egipteni

Elev:

Clasa a IX-a A

În Egipt se obișnuia adorarea diferitelor divinități, unele sub forma umana, altele cu înfățișare animală, altele hibride (om și animal). Chiar și corpurile cerești putea fi considerate divinități. O zeitate

putea apărea în mai multe forme, manifestându-se sub mai multe aspecte ale *ba* (elementul care oferea zeilor capacitatea de a avea mai multe înfățișări).

Ptah, zeul creator

Ptah e zeul care a creat lumea, de aceea a fost numit Ptah Ta-Tenen, adică zeul care are legătura cu pământul. Zeul Ptah era reprezentat ca un om cu aspect de mumie. Ptah era venerat și într-un templu din partea de vest a Tabei, în apropierea localității Deir el-Medina. Și Ptah a fost asociat altor divinități. Zeul a primit aspect de șoim și a început să fie asemănat cu zeul morților, Sokar. Așa a fost creat zeul Ptah-Sokar. Începând cu perioada Noului Regat a fost asemănat cu Osiris și așa a devenit zeul Ptah-Sokar-Osiris. Osiris, judecătorul morților

Osiris, judecătorul morților

Osiris a fost declarat zeu al imperiului morților. Cultul sau a fost răspândit în Noul Regat, perioada în care a devenit divinitatea principală a panteonului. Deoarece se crede că Osiris a avut un trecut regal, el este înfățișat cu un sceptru legat și cu bici. Sanctuarul sau principal se găsea în Abydos, în Egiptul de Sus. Osiris fiind judecătorul morților, conducea judecata sufletului, petrecută în Sala celor Două Adevăruri

Isis, mama tuturor zeilor

Isis era sora și soția lui Osiris. Ea era adorată ca divinitate principală. Într-o localitate din Delta, Behbeit el-Hagar se găsea primul templu dedicat ei. Isis era fiica lui Geb și Nut. Începând cu Noul Regat, Isis apărea reprezentată cu coarne de vacă și disc solar. Lui Isis i se mai spune și „marea vrăjitoare”, deoarece această putere i-a fost dată de Ra, când i-a spus numele ei secret. Numele egiptean al lui Isis era Aset, care înseamnă "tron".

Horus, protectorul faraonului

Horus era copilul lui Isis și al lui Osiris. Recunoscut ca zeu suprem, acesta a fost considerat „Marele Zeu”. Pentru egipteni faraonul era Horus, șoimul ceresc al cărui ochi reprezentau soarele și luna. Horus era reprezentat cu cap de șoim. Egiptenii venerau șoimii pentru maiestruozitatea, forța și capacitatea de a zbura la mari înălțimi. Fiii lui Horus erau : Amset, Duamutef, Hapi și Gebesenuf. Aceștia protejau vasele canopice. Vasele canopice erau recipientele care conțineau organele interne ale mumiilor. Ficatul era depus într-un vas cu capacul în formă de cap de om, acesta fiind Amset. Un vas în formă de șacal adăpostea stomacul, acesta era Duamutef. Capul de babuin era capul în care se păstrau plămânii, acesta era Hapi. Un vas cu cap de șoim păstra intestinele, acesta era Gebesenuf.

Ra și Aton, puterea soarelui

La începutul dinastiei a II-a, Ra a fost adorat ca zeu soare. Aton înseamnă „discul solar”. Akhenaton a vrut ca acesta să fie unicul zeu cărui să i se officieze un cult. În fiecare noapte Ra făcea o călătorie nocturnă a Soarelui, traversând 12 porți. Cele doisprezece porți erau asimilate cu cele 12 ore din noapte. Când Ra trecea de a doisprezecea poartă, soarele răsărea din nou pe cer. Apofis era șarpele gigantic trimis de Seth, zeul distrugerii, ca să-l împiedece pe Ra să treacă de a doisprezecea poartă.

Maat, ordinea cosmică

Considerată fiica lui Ra, zeul Soare, Maat apărea în spatele tatălui său în barca ce îi purta în fiecare noapte în lumea de dincolo. Fiind personificarea justiției și responsabilă ordinii din Univers, Maat a fost considerată protectoarea judecătorilor. Pentru a fi în stare să-și exercite datoria în mod demn judecătorii purtau la gât o amuletă a acestei divinități.

Thot, scribul zeilor

Thot era zeul scrieri, al limbii și stăpânul cuvintelor divine. În general el era simbolul înțelepciunii. Thot era reprezentat sub forma unui babuin sau ibis. Lui Thot i-a fost atribuită ca soră zeița Sesat, "stăpâna

cărților". Se considera că Thot, zeul măsurii, era legat de pasărea ibis datorită lungilor salturi care măsurau patru palme.

Hathor, zeița feminității

Hathor era o zeița celestă: numele sau Hwt-Hr înseamnă „Casa lui Horus”,. Conform unui mit, ea s-a născut în același moment în care Ra a devenit zeul Soare. Hathor era reprezentată șezând lângă Ra în barca solară. Ea era și protectoarea dragostei, a muzicii și a dansului, fiind venerată de artiști. Templele dedicate lui Hathor prezintă o particularitate: capitellurile cu capul zeiței cu urechi de vacă, animalul său sacru. Sunt deci considerate „capiteluri hathorice”, pe care le găsim în temple ca Deir el-Bahri și Abu Simbel.

Anubis, păzitorul necropolelor

Lumea morților, atât de importantă pentru egipteni, se găsea sub protecția lui Anubis. Acesta era reprezentat sub forma unui om cu cap de șacal, acesta fiind animalul lui sacru. Ca protector al necropolelor, zeul apărea și pe sigiliile care închideau porțile mormântului. Tot legat de tărâmul morților e și rolul lui Anubis din timpul cântăririi sufletului. Zeul conducea ritualul în Sala celor Două Adevăruri. Aici trebuia să cântărească sufletul și să vadă dacă e la fel de ușor ca statuia-imagina a zeiței Maat. Lângă Anubis apărea și Thot care îl asista, notând rezultatul cântăririi.

Sobek, zeul crocodil

Crocodilii sunt importanți pentru egipteni. Încă din timpurile străvechi le-a fost asociat acestor animale zeul Sobek. El este înfățișat cu corp de om, cap de crocodil și coroană cu coarne răsucite, pene și uraeus. Conform unor legende, era creatorul lumii, ieșit din apele haosului sau Nun. Fiind crocodil el era un zeu pozitiv dar și negativ. În textele sarcofagelor crocodilul apare ca demon a lumii de apoi, care trebuia distrus.

Bastet, zeița pisica

Bastet era protectoarea familiei. Ea era considerată și zeița a lunii. În templul lui Bastet erau crescute pisici, sacrificate și apoi mumificate.

Sakhmet, zeița leoaica

Sakhmet era reprezentată cu un disc solar și un uraeus, în forma unei leoaice sau unei femei cu cap de leoaică. Era supranumită și „cea puternică” dar în realitate acest atribut îi revenea lui Hathor care, conform legendei când oamenii conspirau împotriva lui Ra se transforma în Sakhmet, pentru ai distruge. Sakhmet simboliza flăcările solare. Funcția ei era de a distruge dușmanii zeului Ra.

Seth, dezordinea

Seth era zeul negativ al Egiptului. După o legendă se spune că Seth a fost aruncat în adâncurile lumii de dincolo de către Horus când Seth a pierdut o bătălie. De aceea în fiecare noapte îl trimite pe Apofis să-l împiedice pe Ra să termine călătoria nocturnă a Soarelui. Pentru că dacă soarele nu strălucește pe cer, Seth poate ieși la suprafață.